Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. november 2026
(OR. en)

15559/26

JAI 1405
ASILE 95
FRONT 237
RELEX 1484

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	6. november 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 8350 final
Teema:	KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) …/…, 6.11.2026, mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1351 artiklil 11

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 8350 final.

Lisatud: C(2026) 8350 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 6.11.2026
C(2026) 8350 final

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) …/…,

6.11.2026,

mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1351 artiklil 11

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) …/…,

6.11.2026,

mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1351 artiklil 11

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrust (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013,[1] eriti selle artiklit 11,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2024/1351 kohaselt peab komisjon igal aastal kindlaks määrama liikmesriigid, kes on rändesurve all, rändesurve ohus või märkimisväärses rändeolukorras. Komisjon võtab igal aastal 15. oktoobriks vastu Euroopa iga-aastase varjupaiga- ja rändearuande ning otsuse nende liikmesriikide kindlaksmääramise kohta.

(2) Selleks et teha kindlaks, kas konkreetne liikmesriik on rändesurve all, rändesurve ohus või märkimisväärses rändeolukorras, on komisjon teinud hindamise, mis põhineb Euroopa iga-aastasel varjupaiga- ja rändearuandel[2] ning määruse (EL) 2024/1351 artiklites 9 ja 10 loetletud elementidel. Selleks töötas komisjon välja metoodika, mis aitab selgitada, kas surve on seotud liikmesriigis ebaproportsionaalsete kohustuste tekkimisega, võttes arvesse üldist rändeolukorda liidus[3]. Selleks et teha kindlaks, mis on ebaproportsionaalsed kohustused, võrreldakse metoodikas iga liikmesriigi olukorda üldise olukorraga liidus.

(3) Hindamise[4] käigus vaadeldakse 12-kuulist ajavahemikku 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026, et teha kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 artikli 9 lõikega 1 ja määruse artikli 2 lõikes 24 sätestatud „rändesurve“ määratlusega kindlaks rändesurve all olevad liikmesriigid ja rändesurve ohus olevad liikmesriigid. Lisaks võetakse määruse (EL) 2024/1351 artikli 9 lõike 1 kohaselt Hispaania palvel hindamisel arvesse ka arengusuundumusi, mis on seotud 30.–31. juulil 2026 toimunud vahejuhtumiga, mis tõi kaasa suurel hulgal ebaseaduslikult Ceuta autonoomsesse linna saabujaid ja mida 12-kuuline aruandeperiood ei hõlma. Kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 artikli

---

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013 (ELT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

2 Teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa iga-aastase varjupaiga- ja rändearuande kohta iga-aastase Euroopa rände haldamise tsükli raames, COM(2026) 835.

3 SWD(2025) 792, „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1351 artiklil 11 põhineva komisjoni rakendusotsuse metoodika“.

4 Komisjoni 11. novembri 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/2323 on esimene komisjoni poolt määruse (EL) 2024/1351 artikli 11 alusel vastu võetud rakendusotsus, milles on juba hinnatud rändesurvet aruandeperioodil 1. juulist 2024 kuni 30. juunini 2025 ning märkimisväärset rändeolukorda aruandeperioodil 1. juulist 2020 kuni 30. juunini 2025.

2 punktis 25 esitatud märkimisväärse rändeolukorra määratlusega ning selleks, et võtta arvesse kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute praeguste asetleidvate ja varasemate iga-aastaste saabumiste kumulatiivset mõju, võetakse märkimisväärse rändeolukorra hindamisel arvesse ajavahemikku 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2026.

(4) Aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 vähenes ebaseaduslik piiriületus liidu välispiiril 32 %, mis näitab, et üldine rändeolukord liidus jätkab paranemist teist aruandeperioodi järjest. Rahvusvahelise kaitse taotluste arv on vähenenud 16 % ja ebaseaduslik teisene liikumine ligikaudu 13 %, mis näitab, et alates 2024. aastast täheldatud langussuundumus jätkub.

(5) Hinnangus jõutakse järeldusele, et lähtudes Euroopa iga-aastase varjupaiga- ja rändearuande ning määruse (EL) 2024/1351 artiklites 9 ja 10 loetletud elementidest ning koondades ja hinnates kõiki asjakohaseid kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid andmeid ja teavet võrreldes liidu üldise olukorraga, on Kreeka ja Küpros aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 rändesurve all. Samuti jõuti hinnangus järeldusele, et Itaalia on rändesurve all, kuna otsingu- ja päästeoperatsioonidele järgnenud maabumiste tõttu on saabujate hulk suur. Lisaks, olles saanud Hispaanialt palve võtta arvesse sündmusi, mida 12-kuuline aruandeperiood ei hõlma (võimalus, mis on ette nähtud määruse (EL) 2024/1351 artikli 9 lõikega 1), ja eelkõige 30.–31. juulil 2026 aset leidnud vahejuhtumit, mis tõi kaasa suurel hulgal ebaseaduslikult Ceuta autonoomsesse linna saabujaid, jõuti hinnangus ka järeldusele, et Hispaania on rändesurve all.

(6) Kreekas oli aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 suundumus eelmise 12 kuuga võrreldes jätkuvalt languses, kuid riigi kohustused olid liidu üldise olukorraga võrreldes ebaproportsionaalsed, eelkõige ebaseaduslike piiriületuste ja rahvusvahelise kaitse taotluste ja suure arvu positiivsete otsuste tõttu. Ebaseaduslike piiriületuste arv küll vähenes 23 %, kuid riigis registreeriti enim ebaseaduslikke piiriületusi suhtena riigi sisemajanduse koguprodukti (SKP) ja rahvaarvu; samuti suurenes märkimisväärselt (+ 74 %) otsingu- ja päästeoperatsioonide järgsete saabujate arv. Ja kuigi registreeritud rahvusvahelise kaitse taotluste arv vähenes Kreekas komisjoni rakendusotsuse (EL) 2025/2323 alusel hinnatud aruandeperioodiga võrreldes 19 %, sai riik jätkuvalt enim rahvusvahelise kaitse taotlusi suhtena riigi SKPsse ja rahvaarvu. Üle poole kõigist Vahemere idaosa rändeteed pidi Kreekasse saabunutest registreeriti Kreetal.

(7) Hispaaniat mõjutas aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 jätkuvalt eriti tugevasti Vahemere lääneosa ja Atlandi ookeani rändeteed pidi ebaseaduslikult saabuvate inimeste arvu kõikumine. Hispaania arvele langes ligikaudu 20 % kõigist ebaseaduslikest piiriületustest liidu tasandil ning ta oli otsingu- ja päästeoperatsioonide tõttu saabujate arvu poolest liikmesriikidest kolmandal kohal. Rahvusvahelise kaitse taotluste arv küll vähenes 22 %, kuid Hispaania oli liidus taotluste arvu poolest suhtena SKPsse ja rahvaarvu kolmandal ning absoluutarvudes neljandal kohal. Hispaania oli ka üks suurima ajutise kaitse registreeringute arvuga liikmesriikidest, olles liidus absoluutarvudes neljandal kohal. Arvestades ja hinnates kõiki asjakohaseid kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid andmeid ja teavet võrreldes liidu üldise olukorraga aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026, tehti Hispaania puhul kindlaks, et riik on rändesurve ohus. Ent pärast 30.–31. juulil 2026 toimunud vahejuhtumit, mis tõi kaasa suurel hulgal ebaseaduslikult Ceuta autonoomsesse linna saabujaid, palus Hispaania, et komisjon võtaks neid sündmusi arvesse praeguse iga-aastase Euroopa rände haldamise tsükli raames. Olles hinnanud aruandeperioodi puudutavaid nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid andmeid ja teavet ning lisaandmeid ja -teavet,

mille Hispaania ametiasutused edastasid vastavalt määruse (EL) 2024/1351 artikli 9 lõikele 1 seoses 30.–31. juulil 2026 toimunud vahejuhtumiga, mis tõi kaasa suurel hulgal ebaseaduslikult Ceuta autonoomsesse linna saabujaid, jõuti järeldusele, et Hispaania kohustused olid liidu üldise olukorraga võrreldes ebaproportsionaalsed.

(8) Küprosel paranes aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 rände- ja varjupaigaolukord eelmise aruandeperioodiga võrreldes, kuid riigi kohustused olid liidu üldise olukorraga võrreldes ebaproportsionaalsed, eelkõige ajutise kaitse registreeringute, ebaseaduslike piiriületuste, rahvusvahelise kaitse taotluste ja tagasisaatmissüsteemi koormatuse tõttu. Hoolimata sellest, et ebaseaduslike piiriületuste arv vähenes komisjoni rakendusotsuse (EL) 2025/2323 alusel hinnatud aruandeperioodiga võrreldes 34 %, pani saabujate arv suhtena riigi SKPsse ja rahvaarvu Küprose varjupaiga- ja rändesüsteemi surve alla. Rahvusvahelise kaitse taotluste arvu poolest suhtena riigi SKPsse ja rahvaarvu oli Küpros aruandeperioodil teisel kohal.

(9) Itaalias maabus aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 otsingu- ja päästeoperatsioonide järgselt suur hulk inimesi. Itaalias maabunute koguarv küll vähenes eelmise aruandeperioodiga võrreldes 33 %, kuid otsingu- ja päästeoperatsioonide järgsete korduvate maabumiste tõttu oli saabunute osakaal ja absoluutarv nii suur, et see tekitas Itaaliale liidu üldise olukorraga võrreldes ebaproportsionaalseid kohustusi. Itaalia arvele langes 42 % liidus maabunud isikute koguarvust.

(10) Lähtudes Euroopa iga-aastase varjupaiga- ja rändearuande järeldustest ning määruse (EL) 2024/1351 artiklites 9 ja 10 loetletud elementidest ning arvestades ja hinnates kõiki asjakohaseid kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid andmeid ja teavet võrreldes liidu üldise olukorraga, on aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 Belgia, Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Iirimaa, Prantsusmaa, Horvaatia, Läti, Leedu, Luksemburgi, Madalmaade, Poola, Rumeenia ja Soome puhul tehtud kindlaks, et nad on rändesurve ohus. Kuigi aruandeperioodil tehti ka Hispaania puhul kindlaks, et riik on rändesurve ohus, jõuti 30.–31. juulil 2026 Ceutas toimunud vahejuhtumiga seotud lisaandmete ja -teabe hindamise põhjal siiski järeldusele, et Hispaania kohustused olid liidu üldise olukorraga võrreldes ebaproportsionaalsed.

(11) Horvaatia on liitu esmasisenemise liikmesriik ja seetõttu mõjutas teda jätkuvalt eriti tugevasti Lääne-Balkani ja Vahemere idaosa rändeteede kaudu ebaseaduslikult saabuvate inimeste arvu kõikumine. Ebaseaduslike saabujate arvu märkimisväärne suurenemine aasta jooksul võib tekitada Horvaatia juba niigi koormatud rände- ja varjupaigasüsteemidele ebaproportsionaalseid kohustusi. Aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 mõjutasid Horvaatiat ebaseaduslikud piiriületused: riik registreeris 78 % kõigist Lääne-Balkani rändetee kaudu saabunutest, kusjuures ebaseaduslike piiriületuste arv suhtena SKPsse ja rahvaarvu oli liidu tasandil suuruselt teine ja sisenemiskeeldude arv suhtelises arvestuses liidu suurim. Lisaks registreeriti Horvaatias suhtelises arvestuses kõige rohkem määruse (EL) nr 604/2013 kohaseid üleandmisi. Samal ajal sai Horvaatia suhtena SKPsse ja rahvaarvu ka kõige rohkem otsuseid, mis puudutasid Horvaatia poolt teistele liikmesriikidele esitatud taotlusi võtta vastutus isikute eest, kes on saabunud Horvaatiasse ebaseaduslikult ja kelle taotlused peaks määruse (EL) 604/2013[5] kohaselt läbi vaatama teine liikmesriik. Lisaks kasvas

[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda

sellistele teistele liikmesriikidele esitatud taotlustele vastusena saadud otsuste arv Horvaatias eelmise aruandeperioodiga võrreldes absoluutarvudes 109 %.

(12) Tšehhis pani ajutise kaitse registreeringute jätkuvalt suur arv riikliku vastuvõtusüsteemi pideva surve alla. Aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 registreeriti riigis liidu tasandil kõige rohkem ajutise kaitse registreeringuid suhtena SKPsse ja rahvaarvu; see tase oli teiste liikmesriikide omast oluliselt kõrgem.

(13) Mitmes liikmesriigis registreeriti palju rahvusvahelise kaitse taotlejate ebaseaduslikku teisest liikumist liidus ja see avaldas märkimisväärset survet nende varjupaiga-, rände- ja vastuvõtusüsteemidele. Sellise ebaseadusliku liikumisega seotud probleemide lahendamiseks kaalutakse võimalust kohaldada nende juhtumite puhul asjaomaste/mõjutatud liikmesriikide solidaarsuspanuste raames vastutuse rakendamise erandit. Saksamaal vähenes aruandeperioodil 1. juulist 2025 kuni 30. juunini 2026 oluliselt (56 %) selliste otsuste arv, mis saadi teistele liikmesriikidele esitatud taotluste suhtes võtta vastutus isikute eest, kes on saabunud Saksamaale ebaseaduslikult. Vähenemisest hoolimata oli Saksamaa absoluutarvudes selliste taotluste kohta saadud otsuste arvu poolest kõigi liikmesriikide seas teisel kohal. Ja kuigi Saksamaal esitatud rahvusvahelise kaitse taotluste arv vähenes eelmise aruandeperioodiga võrreldes peaaegu 20 %, sai riik liidus aruandeperioodil absoluutarvudes jätkuvalt kõige rohkem taotlusi, mis mõjutas tema varjupaiga- ja vastuvõtusüsteeme. Pealegi on Saksamaa ELi liikmesriikide seas võtnud liidus absoluutarvudes vastu kõige rohkem ajutise kaitse saajaid ja selles riigis on viimase kümne aasta jooksul esitatud väga suur osa rahvusvahelise kaitse taotlustest. Ka Prantsusmaale oli rahvusvahelise kaitse taotlejate ebaseaduslik teisene liikumine suurem kui teistesse liikmesriikidesse; seejuures suurenes nende ebaseaduslike piiriületajate arv, kes soovisid edasi suunduda Ühendkuningriiki, mis mõjutas Prantsusmaa riiklikke varjupaiga- ja vastuvõtusüsteeme. Prantsusmaa oli saadud taotluste poolest absoluutarvudes teisel ja suhtelises arvestuses kuuendal kohal, kuigi rahvusvahelise kaitse taotluste arv vähenes eelmise aruandeperioodiga võrreldes 8 %. Rahvusvahelise kaitse taotlejate ebaseaduslik teisene liikumine mõjutas ka Belgiat, Luksemburgi ja Madalmaid ning koormas nende vastuvõtusüsteeme. Ebaseaduslike teiseste liikumiste märkimisväärne arv mõjutas ka Sloveeniat, kus registreeriti suhtena SKPsse ja rahvaarvu suurim arv otsuseid, mis saadi vastusena aruandeperioodil saadetud tagasivõtutaotlustele. Iirimaal esitati suhtelises arvestuses jätkuvalt palju rahvusvahelise kaitse taotlusi, kusjuures märkimisväärne osa taotlejatest siseneb riiki ebaseaduslikult, peamiselt üle Ühendkuningriigi maismaapiiri. See koos Iirimaal ajutise kaitse saanud isikute märkimisväärse hulgaga avaldas mõju tema riiklikule varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemile. Rumeenia arvele langeb 89 % ebaseaduslikest piiriületustest ELi idapiiril, kusjuures 99 % kolmandate riikide kodanikest saabub Ukrainast. Rumeenia on ajutise kaitse registreeringute poolest liikmesriikide seas viiendal kohal ning riigil on üha rohkem probleeme vastuvõtusuutlikkusega, mis võib veelgi süveneda Venemaa jätkuvast Ukraina-vastasest sõjast tingitud saabujate arvu suurenemise tõttu.

(14) Venemaa ja Valgevene tegevus mõjutab jätkuvalt rändedünaamikat, eriti Eestis, Lätis, Leedus, Poolas ja Soomes. Vastuseks jätkuvatele riigi toetatud katsetele kasutada rännet relvana jätkas Eesti piirihaldusmeetmete tugevdamist oma piiril Venemaaga; Läti ja Leedu jätkasid patrull- ja vaatlustegevuse meetmete tõhustamist oma piiril Valgevenega; Poola säilitas puhvertsooni oma piiril Valgevenega, et hoida operatiivset

---

riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud) (ELT L 180, 29.6.2013, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj/eng).

valvsust ja tagada tõhus piirikaitse; vastuseks Venemaa katsetele kasutada rännet relvana pikendas Soome riiklikku erirežiimi oma piiripunktides piiril Venemaaga.

(15) Tuginedes Euroopa iga-aastasele varjupaiga- ja rändearuandele ning määruse (EL) 2024/1351 artiklites 9 ja 10 loetletud elementidele, jõutakse hinnangus viie aasta jooksul 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2026 koondatud ja hinnatud kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete andmete ning teabe kumulatiivse mõju tõttu järeldusele, et Bulgaaria, Tšehhi, Eesti, Horvaatia, Austria ja Poola on märkimisväärses rändeolukorras.

(16) Bulgaarias on eelkõige ajutise kaitse registreeringute kasv alates 2022. aastast ja rahvusvahelise kaitse taotluste suhteliselt suur arv suhtena riigi SKPsse ja rahvaarvu pannud riigi süsteemi viimase viie aasta jooksul surve alla, eelkõige põhjusel, et Bulgaaria on suurel hulgal rahvusvahelise kaitse taotlusi heaks kiitnud ja ka suurel hulgal rahvusvahelise kaitse taotlusi tagasi lükanud, mis on pannud tema tagasisaatmissüsteemi suure koormuse alla.

(17) Kui hinnata Horvaatia olukorda viimase viie aasta jooksul ja võrrelda seda liidu üldise olukorraga, siis mõjutas Horvaatia suutlikkust lisaks kohustustele välispiiril oluliselt ka tagasisaatmissüsteemile avalduv surve suhtena riigi SKP ja rahvaarvu. Horvaatia on väljastanud suhteliselt palju sisenemiskeelde ja ebaseaduslike piiriületuste arv on piirkonnas rändajate smugeldamise tõttu jätkuvalt suhteliselt suur.

(18) Kuna Venemaa jätkab agressioonisõda ja eskaleerib Ukraina-vastaseid rünnakuid, on liidus 30. juuni 2026. aasta seisuga ajutise kaitse saanud 4,4 miljonit inimest. Sõja algusest saadik on ajutise kaitse registreeringute arv suhtena riigi SKPsse ja rahvaarvu olnud üks liidu suurimaid Poolas ja Tšehhis. Seetõttu on alates 2022. aastast märkimisväärselt kasvanud surve nende liikmesriikide rände-, varjupaiga- ja piirihaldussüsteemidele ning tekkinud on integratsiooniprobleemid. Eestis on suhtena riigi SKPsse ja rahvaarvu väga palju ajutise kaitse registreeringuid ning üpris märkimisväärsel hulgal rahvusvahelise kaitse taotlusi, mille kohta on viimase viie aasta jooksul tehtud arvukalt positiivseid otsuseid.

(19) Austria on viie aasta jooksul 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2026 saanud palju rahvusvahelise kaitse taotlusi. Kuigi rahvusvahelise kaitse taotluste arv on jätkanud vähenemist, on nende koguarv ja nende suhtes tehtud positiivsete otsuste arv viie aasta jooksul avaldanud Austria rände-, vastuvõtu- ja varjupaigasüsteemide suutlikkusele kumulatiivset mõju.

(20) Liikmesriikidel, kes on käesoleva otsuse kohaselt rändesurve all, peaks olema juurdepääs määruse (EL) 2024/1351 artiklis 57 nimetatud nõukogu rakendusotsusega loodud iga-aastasele solidaarsusreservile ning nad peaksid vastavalt selle määruse artikli 58 lõikele 1 teavitama komisjoni ja nõukogu oma kavatsusest iga-aastast solidaarsusreservi kasutada, sealhulgas esitama teabe vajalike solidaarsusmeetmete liigi ja taseme kohta. Kui rändesurve all olev liikmesriik iga-aastast solidaarsusreservi ei kasuta või ei teata selle kasutamise vajadusest, võib ta kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 artikliga 61 taotleda täielikku või osalist vabastust solidaarsusreservi lubatud panuste tegemisest.

(21) Liikmesriikidel, kelle puhul on käesoleva otsusega kindlaks tehtud rändesurve oht, peaks olema eelisjuurdepääs määruse (EL) 2024/1351 artiklis 6 nimetatud ELi alalisele rändetoetusvahendile.

(22) Selleks et hõlbustada rändesurve ohus olevatel liikmesriikidel ELi alalise rändetoetusvahendi kasutamist, pakub komisjon rahalist toetust ja koordineerib asjaomaste liidu ametitega tegevustoetuse andmise võimalikku prioriseerimist.

(23) Käesolevas otsuses nimetatud liikmesriikidel, kes on märkimisväärses rändeolukorras, on õigus taotleda täielikku või osalist vabastust solidaarsusreservis osalemisest vastavalt määruse (EL) 2024/1351 artiklile 62.

(24) Vastavalt määruse (EL) 2024/1351 artikli 11 lõike 1 teisele lõigule toimusid konsultatsioonid liikmesriikidega, kes on selles otsuses määratletud rändesurve all, rändesurve ohus ja märkimisväärses rändeolukorras olevatena.

(25) Solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise vahelise tasakaalu ning määruse (EL) 2024/1351 toimimise tagamiseks on selle määruse artikli 60 lõikes 3 sätestatud, et toetavad liikmesriigid ei pea täitma võetud kohustusi, kui komisjon on tuvastanud kõnealuse määruse III osas sätestatud vastutusnormide vallas esinevad süsteemsed puudused, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed selle määruse toimimisele. Määruse (EL) 2024/1351 III osas on muu hulgas sätestatud vastutava liikmesriigi kohustused võtta vastu üleantavad isikud, kelle eest ta on määratud vastutavaks.

(26) Võttes arvesse, et määruse (EL) 2024/1351 III osas sätestatud normid on kooskõlas määruses (EL) 604/2013 sätestatud normidega ja et uued normid asendasid eelmised alates uute normide kohaldatavaks muutumisest, kujutaks mõlemast määrusest tulenevate kohustuste jätkuv täitmata jätmine endast määruse (EL) 2024/1351 III osas sätestatud normidega seotud süsteemseid puudusi, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed kõnealuse määruse toimimisele.

(27) Itaalia peatas 2022. aasta detsembris määruse (EL) nr 604/2013 kohaste üleandmiste vastuvõtmise, välja arvatud saatjata alaealiste perekonnaga taasühinemise juhtudel. Euroopa Liidu Kohus leidis oma 19. detsembri 2024. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-185/24 ja C-189/24, et määruse (EL) 604/2013 III peatükis sätestatud kriteeriumide alusel vastutavaks määratud liikmesriik ei saa ennast sellest vastutusest ühepoolselt vabastada. Seda järeldust kinnitas Euroopa Liidu Kohus oma 5. märtsi 2026. aasta otsuses.

(28) Komisjon hindas 15. juuli 2026. aasta teatises Itaalia edusamme määruse (EL) nr 604/2013 kohaldamisel varasemalt kindlaks tehtud praktikate parandamisel ja määruse (EL) 2024/1351 kohaste uute vastutusnormide tulemusliku toimimise tagamisel. Hindamine hõlmas esimesi nädalaid pärast uute normide kohaldatavaks muutumist ja selles jõuti järeldusele, et pärast määruse (EL) 2024/1351 kohaldatavaks muutumist on Itaalia teinud suuri jõupingutusi, et olla valmis määruse (EL) 2024/1351 III osa rakendamiseks, tugevdades muu hulgas riikliku varjupaiga- ja rändehalduse määruse üksuse tegevussuutlikkust, kohandades selle töövooge ja juhtumihaldussüsteeme, määrates kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2025/2055 üleandmiskohad, viies lõpule vajalikud tehnilised ettevalmistused ning rakendades Eurodaci ja ajakohastatud DubliNetiga seotud tehnilisi nõudeid. Itaalia ametiasutused on komisjonile kinnitanud, et Itaalia riiklik vastuvõtusüsteem on piisav tagamaks, et määruse (EL) 2024/1351 alusel üle antud isikud, sealhulgas lastega pered ja haavatavad taotlejad, majutatakse üleriigilisse võrgustikku kuuluvatesse vastuvõtukeskustesse. Lisaks on Itaalia poolt direktiivi (EL) 2024/1346 alusel koostatud erandolukorra plaaniga ette nähtud vastuvõtusuutlikkuse kiire suurendamine täiendavate majutuskohtade loomise kaudu, kui üleandmiste hulk peaks kasvama. Siiski ei saanud komisjon sel ajal konkreetset kinnitust selle kohta, et määruse (EL) nr 604/2013 kohaseid praktikaid enam ei kasutata, eelkõige mis puudutab üleandmiste vastuvõtmise peatamist, välja arvatud saatjata alaealiste perekonna taasühinemise juhtudel. Lisaks sellele ei olnud märke sellest, et Itaalia ametiasutused oleksid teiste liikmesriikidega üleandmiste taasalustamise praktiliste ja logistiliste aspektide teemal

aktiivselt suhelnud. Vaja on meetmeid, et esmajärjekorras kaotada kõik veel püsivad tõkked, muu hulgas tuleb loobuda tegevusmallidest, mis on seni takistanud üleandmiste toimumist, ning tagada teiste liikmesriikidega suhtlus ja operatiivkoostöö, mida on vaja kõigi praktiliste ja logistiliste korralduste jaoks, nii et üleandmised saavad tulemuslikult toimuda kooskõlas määrusega (EL) 2024/1351.

(29) Liikmesriikide poolt alates 12. juunist 2026 esitatud teabest nähtub, et Itaalia ametiasutused jätkasid teiste liikmesriikide üleandmistaotluste tagasilükkamist, ning parandada tuleb operatiivkoostööd nende isikute üleandmise hõlbustamiseks, keda puudutavad palved ja teated on Itaalia kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 artiklitega 40 ja 41 vastu võtnud või kinnitanud. Lisaks on komisjonile esitatud teabe kohaselt esinenud juhtumeid, kus Itaalia ametiasutused on saatnud isikud tagasi üleandvatesse liikmesriikidesse, kuigi Itaalia on määratud vastutavaks liikmesriigiks. Need juhtumid puudutavad eelkõige komisjoni rakendusmääruse (EL) 2025/2055 artikli 25 lõike 5 kolmanda lõigu ja artikli 26 lõike 3 viienda lõigu kohaseid üleandmisi. Lisaks on Itaalia muutnud vaikimisi kasutatavaid üleandmiskohti, millest on teatatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2025/2055 artikli 23 lõike 1 teise lõigu kohaselt; see oli Itaalia ametiasutuste sõnul vajalik sisekorralduslikel põhjustel ja selleks, et tagada Itaalia suure rändejuhtumite koormuse parem haldamine, sealhulgas põgenemisohu ennetamine.

(30) Samal ajal on täheldatud mõningat positiivset arengut: Itaalia on astunud samme, et luua kahepoolsed kontaktid liikmesriikidega, kelle arvele langeb kõige rohkem määruse (EL) 2024/1351 kohaseid Itaaliasuunalisi üleandmisjuhtumeid; see tõi kaasa piiratud arvul üleandmisi lisaks saatjata alaealiste üleandmistele, mis toimusid perekonna taasühinemise eesmärgil. Peale selle võttis Itaalia 29. oktoobril 2026 vastu uue ametliku kirja, milles täpsustatakse, et Itaalia on alates 12. juunist 2026 üleandmised taastanud, tingimusel et igal üksikjuhul hinnatakse, kas asjakohased tingimused on tegelikult täidetud. See ringkiri asendab Itaalia Dublini üksuse 5. detsembri 2022. aasta ringkirja, mida ajakohastati 7. detsembril 2022 ja mis puudutab määruse (EL) 604/2013 kohaste üleandmiste ajutist peatamist, välja arvatud saatjata alaealiste perekonna taasühinemise juhtudel.

(31) Need on uued julgustavad märgid, mis vajavad hoolikat ja pidevat jälgimist, et teha kindlaks, kas praktiline koostöö kõigi liikmesriikidega ja nende isikute üleandmised, kelle eest Itaalia määruse (EL) 2024/1351 kohaselt vastutab, on tulemuslikult ja kestlikult taastatud ning seeläbi kõik puudused kõrvaldatud.

(32) Selleks peaks Itaalia jätkama otsustavate meetmete võtmist, et kõrvaldada olemasolevad puudused. Eelkõige peaks ta tagama, et 29. oktoobri 2026. aasta ametlikku kirja järgitakse täielikult kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 mõtte ja sõnastusega. See tähendab, et kõik Dublini üksuste tehtavad hindamised ja üleandmised vastavad määruses (EL) 2024/135 kehtestatud tingimustele, eelkõige seoses tagasivõtmisteadetega, kuna need on olemuselt automaatsed. Itaalia peaks seadma kõigi liikmesriikidega sisse tulemusliku ja kestliku operatiivkoostöö, eelkõige seoses komisjoni rakendusmääruse (EL) 2025/2055 V peatüki rakendamisega. Sellega seoses on oluline, et Itaaliale kõnealuse rakendusmääruse V ja VI lisaga kooskõlas esitatud vorme menetletaks tulemuslikult ning esitataks vastavalt vajalik praktiline ja logistiline teave. Selle koostöö raames peaks Itaalia tagama, et vaikimisi kasutatavad üleandmiskohad, millest on teatatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2025/2055 artikli 23 lõike 1 teise lõigu kohaselt, võimaldavad teistel liikmesriikidel üleandmisi läbi viia ilma põhjendamatute tegevustakistusteta. Samal ajal peaks Itaalia aktiivselt teada andma eelistatud üleandmise tingimustest ning üleandvate liikmesriikide ja

Itaalia vahel tuleks tagada tihe koostöö, et vähendada vaikimisi määratud üleandmiskohtade kasutamist.

(33) Võttes arvesse seire ja liikmesriikidega konsulteerimise tulemusi ning arvestades nende praktikate laadi, ulatust ja mõju, oleks juhul, kui neid ei kõrvaldata kestlikult, Itaalia jätkuv süstemaatiline määruse (EL) 2024/1351 III osa sätete järgimata jätmine, eelkõige seoses vastutusest tulenevate üleandmistega, käsitatav süsteemsete puudustena, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed kõnealuse määruse toimimisele kõnealuse määruse artikli 60 lõike 3 neljanda lõigu tähenduses.

(34) Seetõttu peaks komisjon jätkama olukorra jälgimist teabe põhjal, mida Itaalia ja teised liikmesriigid peavad korrapäraselt esitama. Selleks et teha objektiivselt kindlaks, kas varem täheldatud praktikad on kõrvaldatud ning praktiline koostöö ja üleandmised seeläbi tulemuslikult ja kestlikult taastatud, peaks komisjon konsulteerima liikmesriikidega ja teavitama ELi tehnilise tasandi solidaarsusfoorumit. Kui aga seire näitab, et varem täheldatud praktikaid ei ole tulemuslikult parandatud, peaks komisjon tõstatama selle küsimuse arutamiseks kõrgetasemelisel solidaarsusfoorumil; kui olukord püsib, peaks komisjon juhtima sellele küsimusele nõukogu tähelepanu.

(35) Komisjon hindas 15. juuli 2026. aasta teatises Kreeka edusamme määruse (EL) nr 604/2013 kohaldamisel kindlaks tehtud praktikate parandamisel ja järeldas, et Kreeka ametiasutuste võetud meetmed, sealhulgas nende aktiivne suhtlemine ja koostöö teiste liikmesriikidega, on positiivne märk edusammudest ja näitab Kreeka valmisolekut tagada määruse (EL) 2024/1351 III osa tulemuslik ja nõuetekohane rakendamine. Komisjon leidis tol ajal siiski, et on liiga vara teha järeldusi selle kohta, kas varem kindlaks tehtud praktikad on täielikult parandatud. Liikmesriikide poolt alates 12. juunist 2026 esitatud teabe põhjal on komisjoni 2026. aasta juuli hinnangus täheldatud edusammud veelgi kinnistunud. Kreeka ja kõigi liikmesriikide vahel on sisse seatud tulemuslik koostöö. Kreeka on jätkanud vastuvõtmispalvetele ja tagasivõtmisteadetele positiivselt vastamist. Määruse (EL) nr 604/2013 kohaldamisel täheldatud praktikate muutumise tulemusel on toimunud esimesed edukad üleandmised Kreekale. Komisjon peaks jätkuvalt jälgima, kas Kreeka teeb määruse (EL) 2024/1351 III osa pideval ja püsival tulemuslikul rakendamisel edusamme.

(36) Euroopa Liidu lepingule („ELi leping“) ja Euroopa Liidu toimimise lepingule („ELi toimimise leping“) lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 4 kohaselt teatas Iirimaa 14. mai 2024. aasta kirjaga oma soovist tunnistada määrust (EL) 2024/1351 ja olla sellega seotud. Osalemine kinnitati komisjoni otsusega (EL) 2024/2088[6]. Seetõttu osaleb Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel.

(37) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rändesurve all olevad liikmesriigid on loetletud I lisas.

[6] Komisjoni 31. juuli 2024. aasta otsus (EL) 2024/2088, millega kinnitatakse Iirimaa osalemine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 (ELT L, 2024/2088, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2088/oj).

Artikkel 2

Rändesurve ohus olevad liikmesriigid on loetletud II lisas.

Artikkel 3

Märkimisväärses rändeolukorras olevad liikmesriigid on loetletud III lisas.

Artikkel 4

1. Komisjon jälgib, kas Itaalia on pärast määruse (EL) 2024/1351 kohaldatavaks muutumist parandanud seniseid ja komisjoni rakendusotsuse (EL) 2025/2323[7] artikli 4 alusel kindlaks tehtud praktikaid.

2. Seire käigus pöörab komisjon erilist tähelepanu operatiivkoostööle, mida tehakse määruse (EL) 2024/1351 III osas sätestatud normide kohaldamisel. Komisjon kutsub Itaaliat ja teist liikmesriiki üles esitama korrapäraselt ja vähemalt iga kolme kuu järel asjakohast teavet eelkõige operatiivkoostöö tulemuslikkuse, vastutusmenetluste toimetamise ja rakendamise, vastutusest tulenevate üleandmiste ning liikmesriikidevahelise praktilisi ja logistilisi korraldusi puudutava koostöö kohta alates määruse (EL) 2024/1351 kohaldatavaks muutumisest seoses isikutega, kelle eest Itaalia on määruse (EL) 2024/1351 kohaselt vastutav.

3. Komisjon teavitab korrapäraselt määruse (EL) 2024/1351 artiklis 14 osutatud ELi tehnilise tasandi solidaarsusfoorumit lõikes 2 osutatud seire tulemustest. Kui seire näitab, et varem täheldatud praktikaid ei ole tulemuslikult parandatud, peaks komisjon tõstatama selle küsimuse arutamiseks kõrgetasemelisel solidaarsusfoorumil. Kui olukord püsib, peaks komisjon juhtima sellele küsimusele nõukogu tähelepanu.

4. Kui komisjon leiab lõike 2 kohaselt saadud teabe ning lõigetes 2 ja 3 osutatud seire põhjal ning hiljemalt koos määruse (EL) 2024/1351 artiklis 11 osutatud otsusega, mis tuleb võtta vastu 2027. aastal, et lõikes 1 osutatud praktikaid ei ole parandatud ja nende jätkumine kujutab endast seetõttu süsteemseid puudusi, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed määruse (EL) 2024/1351 toimimisele, kohaldatakse kõnealuse määruse artikli 60 lõike 3 neljandat lõiku.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027.

Brüssel, 6.11.2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

[7] Komisjoni 11. novembri 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/2323, mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1351 artiklil 11 (ELT L, 2025/2323, 14.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj).